

ACC. N:R M. 12846: 1-5.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *Eric B. Karlsson, Tving*
Härad: *Nedelstad* Berättare: " " "
Socken: *Tving* Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1953* Född år *1880* i *Tving*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

16 arkivader av marknadspresor. s. 1-5. N. N. 45.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 12846:1.

Frågelista 45

14 km. nord-nord ost Tving ligger Holmsjö i Sillhövda församling, här hade vi den närmaste marknaden, den kan ej räknas till de större, tiderna har något varierat, men i regel har marknaderna hållits april och oktober, för 50 år sedan drevs här stor köpenskap mest med djur av alla slag så även slöjdalster av olika hantverkare.

Vi hade även ett tiotal år marknad i Alnaryd 5 km. från Tving denna Alnaryds marknad upphörde på grund av för litet tillförsel och ringa köpenskap.

Dessa marknader varade endast 1 dag, ja Holmsjö marknad fortsätter alltjämt, men har köpenskapen med djur avtagit och är nu i mycket ringa omfattning, däremot har hantverksalsters saluförande tilltagit och utvecklats mer och mer, så är det numera nöjesfälten som dominera å marknadsplatsen, detta lockar till sig ungdomen i hög grad.

För femtio år sedan ingick i avtalet med tjänare fridag för marknadsbesök i Holmsjö ty där träffades både gammal och ung, där kunde inköpas jordbruksredskap, klädespersedlar och leksaker av alla de slag.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

N.M. 45
1

ACC. N:R M. 12846:2.

Frågelista 45

Förberedelserna var ej omständiga på grund av närheten, skulle djur ditföras fick en ju vara uppe i ottan och den eller de som skulle ~~som skulle~~ följa djuren måste i väg kl. 2 på morgonen djuren fick ej drivas fort, vid framkomsten skulle de utfodras, ryktas och vattnas komersen började redan på vägen till marknaden många ggr. uppköparna körde fram och tillbakes på vägarna intill marknadsplatsen och granskade djuren mycket noga bjöd ett pris, vilket i regel ej säljaren tog förän inne på marknadsplatsen beroende på tillförseln, då oxar på den tiden / 1920 talet / användes som bondens dragkraft särskilt i skogsbygden var det dessa som mest bytte ägare, en liten bonde / som det uttalades / behövde ej så stora oxar, han sålde dessa och köpte mindre, varvid det blev en slant emellan, devstörre oxarna inköptes antingen till slakt eller ^{av} någon större bonde.

För 50 år sedan kunde 100 tal djur byta ägare för dagen, nu är djuren borta och slakteriföreningen i länet sköter om handeln med även levande djur.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

ACC. N:R M. 12846:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Frågelista 45

Marknadsplatsen låg i kanten av samhället en ödeåker på omkring 5000 kvm. i kanten vid en sida var bodar uppsatta och underhölls av socknens kommunalnämnd, för övrigt var å planen rader av räck på stolpar för uppbindning av djur.

Hade bonden djur för försäljning eller var spekulant på djur fick han vara ute i tid, vid 7 tiden var komersen i gång, resan tog ej mer än 1 1/2 timma med häst, matsäck lagades för folket från gården och så lika mycket till för bekanta som träffades, gjordes en affär måste det avslutas med bränvin och tilltugg.

Vägarna till marknadsplatsen var upptagna av djurforor, körande och gående av alla slag i en tät ström, att det fanns vilställen för långväga farande är troligt, men dylika känner jag ej till beroende på den korta väg vi hade.

På hemvägen fram på em. var det alltid någon god vän som bjöd på förfriskningar runt samhället så att hemkomsten kunde ibland bli ganska sen på kvällen.

3.

ACC. N:R M. 12846:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Frågelista 45

Att marknadsbesöken kunde vara riskfulla för för endast 20 år
tillbakes kan landsfiskaler och fjärdingsmän intyga, slagsmål var ett
nöje för en hel del, spriten var den största orsaken, Smälänningar
och Blekingar, olika socken- och byabor skulle göra upp sina mellan-
havande just på marknadsdagen.

Tjänstefolk städslades, bekantskaper stiftades i många fall som
varade livet ut, att en ung man blev bjuden på mat av en tidigare
okänd flicka vid hennes vagn var början nog, hade då under dagens lopp
mannen såväl som flickan gått och sett hur vackra djur de hade var
det nog rekorderande för framtiden.

Så var det synliga minnen från marknaden varje besökare skulle
medföra hem, bland de mest gouterade var henkokta karameller den mest
eftertraktade var en stång 2 cm. grov och 20 cm. lång invirad i mycket
färgstarkt papper rött, gult och vitt med långa fransar i båda ändar
det var gåvor emellan de unga och som gömdes väl vid henkomsten.

Vad hantverksalster bestod av: det var liar, orve, seltyg,

4.

4

ACC. N:R M. 12846:5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Frågelista 45

Hackor, spader, ko och hästgrimmor, smidd kätting, björnbinge, sticktäcken, strumpor, handdukar, henvävda mattor, spinrockar, vävstolar med tillbehör, ullgarn, lärft, träsko, tofflor, handsyddastövlar, vagnar, kälkar och skrindor m. m. en del av här uppräknade saker upptogs beställningar för senare leverans.

Alla stånd uthyrdes och fick kommunen en ej ringa inkomst av marknaden, nu för ju varje lantbrukare dylika varor och marknadsförsäljning är onödig, men traditionen fortsätter med tivolinöjen och så får ungdomen träffas på en fridag, kommunen har kanske större inkomst nu av marknaden än tidigare och omsättningen är nog lika stor.

5

5